

21 czerwca 2011

Wokół fortalicji Stanisława Sobka

Gmina Sobków to urodzajne gleby, nieskażony przemysłem klimat oraz ciekawe obiekty zabytkowe wplecione w urokliwy krajobraz lasów i łąk przepasanych błękitną wstęgą Nidy. To także idealne miejsce do spędzania wczasów w siodle. Przez teren gminy wyznaczony został bowiem szlak konny. Rozwojowi turystyki sprzyja także coraz lepsza infrastruktura służąca aktywnemu wypoczynkowi.

Gmina Sobków leży nad rzeką Nidą, w centralnej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie jędrzejowskim. Jej obszar wynosi 145 km². W skład gminy wchodzi 25 sołectw, w których mieszkają 8 424 osoby.

Wiodącą funkcję rozwoju gminy jest rolnictwo, grunty orne zajmują 58% terenu, a lasy 22%. Sobków jest gminą rolniczą, uprawia się tam głównie zboże.

W gminie funkcjonuje 9 szkół podstawowych – w tym jedna filia, 2 gimnazja i 2 dwuoddziałowe przedszkola. Działa też samorządowy Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej z dwoma ośrodkami zdrowia w Sobkowie i Miąsowej oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Sobkowie z filiami w Miąsowej, Mokrsku i Chomentowie. Nadal funkcjonuje też Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Brzeźnie, która gospodaruje na 606 hektarach użytków rolnych.

Dobry klimat, przyjazna infrastruktura

Rozległy teren gminy powoduje, że od początku powstania samorządu, władze Sobkowa dosyć duże nakłady finansowe przeznaczają na budowę infrastruktury. Powstały nowe obiekty dydaktyczne, siedziby dla bibliotek, wodociągi, budowane są drogi, lokale dla bibliotek.

Obecnie są już zwodociągowane 23 miejscowości. Dobiegają końca prace przy budowie kolejnego wodociągu w Żernikach. W trosce o ochronę środowiska przyrodniczego, a przede wszystkim o czystość wód głównej rzeki naszego regionu – Nidy, gmina Sobków przystąpiła do Programu Ekorozwój Ponidzia. Wykorzystując środki unijne w latach 2005-2006 zrealizowano I etap kanalizacji gminy w czterech miejscowościach – Sobkowie, Staniowicach, Sokołowie Górnym, Sokołowie Dolnym. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Sobkowie o wydajności 300 m³ na dobę. Wykonano 22 km sieci i podłączono do kanalizacji 700 gospodarstw. W 2009 r. rozpoczęto II etap kanalizacji; wybudowano urządzenia zbiorcze, a obecnie wykonywane są przyłącza w kolejnych czterech

miejsowościach, tj. Mokrsko Dolne, Mokrsko Górne, Wólka Kawęcka i Osowa. Realizacja inwestycji była możliwa dzięki dofinansowaniu (4,5 mln zł), jakie gmina uzyskała z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Jednocześnie trwają prace inwestycyjne w dwóch dalszych miejscowościach – Miąsowej i Mzurowej. To zadanie jest realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Realizowane w ostatnich latach inwestycje współfinansowane były na poziomie ok. 75% ze środków unijnych. Gmina Sobków do 2000 r. nie posiadała żadnych kredytów, mogła więc bez problemu zapewnić niezbędny wkład własny ubiegając się o środki unijne.

W 2009 r. ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wybudowane zostało wielofunkcyjne boisko przy Gimnazjum w Sobkowie. Obiekt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Gimnazjum Publicznego i Szkoły Podstawowej w Sobkowie, posiada widownię na 560 miejsc i boisko z ogrodzeniem i chodnikami. Obiekt służy również młodzieży zrzeszonej w klubie sportowym Nida Sobków. Na dofinansowanie działalności sportowej i rekreacyjnej w piłce nożnej i koszykówce klub otrzyma w tym roku dotację w wysokości 20 tys. zł. Tradycją jest organizowanie rozgrywek w ramach Gminnej Ligi Piłki Nożnej. W tegorocznych udział zgłosiło 6 zespołów. Zwycięskie drużyny otrzymują nagrody w postaci sprzętu sportowego.

Dzięki środkom z PROW w gminie Sobków powstaną świetlice wiejskie, miejsca służące lokalnym społecznościom. I tak w styczniu 2010 r. uroczystie oddano do użytku świetlicę wiejską w Mzurowej. Budynek został ocieplony, wyposażony w niezbędny sprzęt, powstał plac zabaw dla dzieci oraz boisko sportowe do siatkówki. Wartość inwestycji wyniosła ponad 433 tys. a dofinansowanie ponad 246 tys. zł. Obecnie w ramach PROW realizowane są trzy zadania: zagospodarowanie terenu wokół remizy wraz z adaptacją budynku OSP w miejscowości Lipa, remont, wyposażenie i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w Jaworze oraz w miejscowości Karsy, gdzie uporządkowany zostanie także teren wokół stawu.

Gmina brała także udział w kilku projektach realizowanych z unijnym dofinansowaniem, m.in. „e-świętokrzyskie”, „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III”, przeprowadzone zostały także szkolenia dla 14 osób w zawodach fryzjer i glazurkarz.

- Na realizację czekają kolejne zadania inwestycyjne. Niestety, obecnie sytuacja finansowa gminy jest już o wiele trudniejsza - przyznaje **Krystyna Idzik**, wójt gminy Sobków. - Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2010 r. był zbliżony do maksymalnego dopuszczanego poziomu i wynosił 53,62%. Wzrasta też wysokość kwot spłacanych kredytów. Budżet gminy na 2011 r. po zmianach wynosi po stronie dochodów 23 296 369,48 zł, a po stronie wydatków 25 429 983,72 zł. Jako źródło pokrycia deficytu w kwocie 2 133 614,24 zł planuje się kredyt bankowy. W bieżącym roku 23,78 % planowanych wydatków stanowią wydatki inwestycyjne. Są to głównie nakłady na kontynuowane zadania wodociągowe i kanalizacyjne

- informuje pani wójt.

Corocznie w budżecie gminy dużą część wydatków pochłaniają środki na przebudowy i remonty dróg, przebudowę chodników. W 2011 r. jest to kwota 1 584 989 zł, z czego 575 000 zł przeznaczono na dofinansowanie prac na drogach powiatowych. Największy ich zakres planowany jest na odcinku drogi krajowej nr 7 do miejscowości Lipa. – Jest to szczególnie niebezpieczny fragment drogi ze względu na duży ruch samochodów ciężarowych, które kilkanaście razy dziennie jeżdżą po wąskim pasie jezdni. Nawierzchnia drogi jest w opłakanym stanie, brakuje chodników, a miejscami także poboczy – podkreśla Krystyna Idzik. Pani wójt zapewnia, że władze gminy będą zabiegać o dofinansowanie wielu ważnych dla mieszkańców inwestycji, takich jak świetlice, place zabaw, boiska oraz miejsca do rekreacji. Podjęcia pilnych działań wymaga przeciekający dach budynku agronomówki w Sobkowie, przedszkole w Miąsowej czeka na centralne ogrzewanie, a budynek na ocieplenie stropu.

Tak jak w wielu polskich gminach, także w Sobkowie, największą część budżetu stanowią środki przeznaczone na oświatę. Tegoroczne wydatki wyniosą 10 342 715,51 zł, czyli ponad 40 % całego budżetu. Subwencja oświatowa pokrywa bowiem jedynie część tych kosztów. W roku szkolnym 2011/2012 w czterech szkołach liczba uczniów wyniesie 35 – 68 uczniów. Władze gminy nie planują jednak likwidacji żadnej z placówek. Szkoły te posiadają bowiem dobre warunki lokalowe i stanowią zazwyczaj centrum życia społecznego i kulturalnego w danej miejscowości.

Warto także wspomnieć o działalności kulturalnej Gminnej Biblioteki Publicznej oraz jej filii. W gminie funkcjonuje także 14 świetlic wiejskich. W filii bibliotecznej w Miąsowej działa Gminne Centrum Informacji natomiast w budynku remizy OSP w Sobkowie wznowiona została działalność kawiarenki internetowej. Prawdziwą dumą gminy jest zespół śpiewaczy „Sobkowianki”, który uczestniczy w wielu przeglądach i imprezach kulturalnych. W tym roku zajął III miejsce podczas XVIII Świętokrzyskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek. Zdobywał laury również na Przeglądzie Pieśni Maryjnej w Sitkówcze- Nowinach.

Ciekawe zabytki, urokliwe miejsca

Elementem uzupełniającym dynamikę rozwoju gminy są bogate zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tworząca się baza rekreacyjno-turystyczna. W całym kraju znany jest ze swej oferty gastronomiczno-wypoczynkowej zespół fortalicji w Sobkowie z Zamkiem Rycerskim. Zespół podworski położony jest nad brzegami rzeki Nidy. W jego skład wchodzi fortalicja zbudowana w latach 1560-1570 przez Stanisława Sobka, wewnątrz której znajdują się ruiny klasycystycznego pałacu wzniesionego około 1770 roku przez Szaniawskich. Dziś zachowane są pozostałości murów i trzy baszty kryte drewnianymi daszkami, a w dolnych kondygnacjach zachowane strzelnice. Wczesnoklasycystyczne ruiny pałacu, z czterema jońskimi kolumnami w części środkowej, zwrócone są fasadą ku rzece.

Obiekt został częściowo wyremontowany, są tam pokoje gościnne i restauracja „Pod zakutym łbem”. Z myślą o turystach organizowane są pokazy walk rycerskich, tańców dworskich, a na specjalne zamówienie stosowane są tortury a nawet...egzekucje. Na miejscu istnieje szkoła jeździecka oraz hotel dla koni. Wolny czas można spędzić w siodle, saniach lub bryczce, pływając kajakiem po Nidzie, a nawet w gondoli.

Warto również zobaczyć ruiny zamku w Mokrsku Górnym. Pierwotnie był to zamek gotycki, wzniesiony w końcu XIV w., rozbudowany ok. 1535 r. na okazałą rezydencję renesansową przy udziale kamieniarzy wawelskich. Zniszczony na przełomie XVIII i XIX w. zamek położony jest na sztucznym wzniesieniu, otoczony fosą wśród podmokłych łąk w kolanie Nidy. W ścianie zachodniej zachowało się renesansowe okno podobne do tych, które oglądamy na Wawelu.

Ciekawą historię posiada również kościół św. Stanisława w Sobkowie. Zbudowany w 1560 r. przez Stanisława Sobka z Sulejowa, jako zbór ariański, który został zamieniony przez jego syna Stanisława ok. 1570 r. na kościół katolicki.

Odwiedzając tereny gminy Sobków warto zatrzymać się w Korytnicy. Tam, w miejscowym kościele można zobaczyć wspaniałe zabytkowy tryptyk. Okolica zachwyca osobliwościami przyrody. Turysta może spotkać liczne ptactwo wodne na stawach. Zachowało się tutaj także wiele pozostałości po morzu mioceńskim, stąd tak wiele eksponatów z tej miejscowości możemy spotkać w muzeach geologicznych oraz na wystawach archeologicznych.

Poszukiwania i badania archeologiczne prowadzone są tutaj od początku XX w.

Prawdziwą perłą jest dwór w Kotlicach usytuowany tuż nad Nidą. Początki tej budowli sięgają lat 60-tych XVIII w. W pobliżu można zobaczyć lipy, niczym nie ustępujące tym z Czarnolasu i piękny park.

Gmina Sobków to nie tylko kryjące w sobie niezwykle historie zabytki, ale przede wszystkim czysta woda i powietrze nieskażone przemysłem. Rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Gościnni gospodarze zapewniają bardzo atrakcyjne warunki i różne atrakcje. Zapraszamy na przejażdżki konne, wspólne grillowanie, wędkowanie i grzybobranie. Proponują tradycyjną kuchnię, opartą o produkty naturalne. Goście z pewnością spotkają się tam z serdecznością i życzliwością gospodarzy – zapewnia pani wójt. – Zapraszamy do odwiedzenia naszej gościnnej gminy! – dodaje.